

Studieplan för utbildning på forskarnivå i ämnet filosofi

inom institutionen för filosofi och teknikhistoria, skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, KTH

Denna studieplan kompletterar KTH:s gemensamma föreskrifter och riktlinjer för studier på forskarnivå med ämnesspecifika anvisningar.

1. ÄMNESBESKRIVNING

Den filosofiska forskning och utbildning på forskarnivå som bedrivs vid KTH har teknikvetenskaplig inriktning. Med detta avses att verksamheten syftar till att vinna nya filosofiska insikter inom områden och frågeställningar av särskild betydelse för teknik och teknikvetenskap. Här innefattas bl a kunskapsteoretiska, logiska och vetenskapsfilosofiska problem inom teknikvetenskapen och dess grundvetenskaper. Vidare innefattas beslutsteori samt moral- och samhällsfilosofiska aspekter på teknikanvändning, bl a frågor om risk och säkerhet. Särskild vikt fästes vid interdisciplinärt samarbete med andra vid KTH representerade ämnesområden.

2. UTBILDNINGENS MÅL

De övergripande målen för utbildningen på forskarnivå i ämnet Filosofi överensstämmer med de mål som fastlagts för KTHs utbildning på forskarnivå. De återges i rutan nedan:

Syftet med KTHs utbildning på forskarnivå är att förse samhället med kvalificerade forskare som kan bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Målet med KTHs utbildning på forskarnivå är att doktoranderna ska bli självständiga utmärkta forskare. Den forskarutbildade ska efter avslutade studier kunna:

- beskriva och förklara teorier och empiriska resultat inom det aktuella området
- formulera konkreta forskningsfrågor inom det aktuella området
- använda vetenskaplig metod och utveckla ny kunskap genom egna vetenskapliga studier
- kritiskt analysera och värdera tillämpade metoder och resultat från egna och andras vetenskapliga studier
- presentera och diskutera forskningsresultat inom vetenskapssamhället

- presentera forskning på ett pedagogiskt sätt utanför vetenskapssamhället och i utbildningssammanhang
  - bedöma etiska aspekter kring forskning inom det aktuella området och agera utifrån dessa
  - identifiera behov av ny kunskap och ha kunskap om att initiera och leda forskningsprojekt
- Utbildningen på forskarnivå ska även sträva mot att doktoranden efter avslutade studier ska kunna:
- delta i tvärvetenskapliga samarbeten inom det aktuella problemområdet
  - analysera forskningens roll för hållbar samhällsutveckling.

Utbildningen på forskarnivå i filosofi ska ge den studerande en god överblick över området samt en god teoretisk och metodologisk skolning. Utbildningens huvudsyfte är att ge en grund för fortsatt självständig verksamhet som forskare, utredare eller lärare. Den syftar också till att ge förmåga till interdisciplinärt samarbete.

3. UTBILDNINGENS ALLMÄNNA UPPLÄGGNING

Utbildning på forskarnivå består av en kursdel och en uppsats/avhandlingsdel. Kursmoment kan bestå av föreläsningar, litteraturstudier och problemlösning samt aktivt deltagande i seminarier och konferenser. Kurser kan studeras inom institutionen eller i samverkan med andra svenska eller utländska forskningsinstitutioner.

Utbildningen på forskarnivå bedrivs under ledning av en huvudhandledare, tillsammans med minst en biträdande handledare, i enlighet med den individuella studieplanen. Den studerandes individuella studieplan ska anpassas till den studerandes förkunskaper samt till uppsats-/avhandlingsarbetets inriktning. Doktorandens framsteg ska bedömas minst en gång per år i samband med revision av den individuella studieplanen som ska göras av studerande och huvudhandledare. Studieplanen fastställs av forskarutbildningsansvarig.

Licentiatexamen får avläggas som en del av doktorsexamen. Kurser och uppsatsarbete som ingår i licentiatexamen får också tillgodoräknas i en doktorsexamen.

Licentiatexamen består av en kursdel omfattande mellan 45 och 60 hp och en uppsats omfattande mellan 60 och 75 hp så att summan uppgår till 120 hp. Doktorsexamen består av en kursdel omfattande 90 hp och en avhandling omfattande 150 hp vilket sammanlagt ger 240 hp.

4. KURSER

Kurserna ska studeras i enlighet med den överenskommelse mellan studerande och huvudhandledare som gjorts i individuell studieplan.

4.1 Obligatoriska kurser (45 hp)

Det krävs för doktorsexamen att följande obligatoriska kurser genomförs:

Seminariedeltagande i filosofi, del 1	7,5	Seminariedeltagande
Seminariedeltagande i filosofi, del 2	7,5	Seminariedeltagande
Teknikvetenskapernas filosofi	7,5	Fördjupningskurs
Vetenskapsteori och forskningsmetodik	7,5	Fördjupningskurs / Breddningskurs
Filosofiska originaltexter	12	Fördjupningskurs
Populärvetenskaplig framställning	3	Forskningsfärdighetskurs

För licentiatexamen krävs seminariedeltagande i filosofi, del 1, vetenskapsteori och forskningsmetodik samt minst 7,5 hp av de övriga kurser som är obligatoriska för doktorsexamen.

4.2 Övriga allmänna filosofikurser (30 hp)

Kurserna ska i huvudsak väljas bland de följande

Kunskapsteori	7,5	Fördjupningskurs
Fördjupningskurs i vetenskapsfilosofi	7,5	Fördjupningskurs
Fördjupningskurs i logik	7,5	Fördjupningskurs
Fördjupningskurs i formella metoder	7,5	Fördjupningskurs
Fördjupningskurs i moralfilosofi	7,5	Fördjupningskurs

Matematikens filosofi	7,5	Fördjupningskurs
Statistikens filosofi	7,5	Fördjupningskurs
Data- och informationsvetenskapens filosofi	7,5	Fördjupningskurs
Beslutsteori	7,5	Fördjupningskurs
Värdeteori	7,5	Fördjupningskurs
Språkfilosofi	7,5	Fördjupningskurs
Filosofisk estetik	7,5	Fördjupningskurs
Politisk filosofi	7,5	Fördjupningskurs
Miljöfilosofi	7,5	Fördjupningskurs

Den som fullgjort doktorsexamen bör, antingen genom kurser i utbildningen på forskarnivå eller på annat sätt, ha förvärvat goda kunskaper inom områdena vetenskapsfilosofi, logik och/eller andra formella metoder, samt moralfilosofi.

4.3 Litteratur inom uppsats-/avhandlingsområdet (15 hp)

Litteraturen fastställs i den individuella studieplanen efter förslag från huvudhandledaren i samråd med den studerande. Här kan ingå kurser från andra vetenskapliga ämnen, vilka bidrar till den studerandes orientering i för uppsats-/avhandlingsarbetet relevant teknik och naturvetenskap/matematik. Litteraturen inom uppsats-/avhandlingsområdet kan helt eller delvis ersättas av filosofisk litteratur som bidrar till den studerandes filosofiska allmänorientering och metodologiska kompetens.

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå skall ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning.

5. SEMINARIER OCH KONFERENSER

I utbildningen ingår aktivt deltagande i forskningsseminarier vid institutionen vilket innefattar att regelbundet lägga fram egna texter. Detta sker enligt kursfordringarna för de obligatoriska seminariekurserna. Doktoranden ska också delta i nationella och internationella konferenser samt forskarnätverk inom kunskapsområdet.

6. UPPSATSEN/AVHANDLINGEN

Uppsats-/avhandlingsarbetet är en obligatorisk del av utbildningen på forskarnivå. Utbildningen syftar i denna del till att den studerande ska utveckla en förmåga att ge självständiga bidrag till forskningen samt också en förmåga till vetenskapligt samarbete, inom och utom det egna ämnet. Uppsatsen/avhandlingen ska innehålla nya forskningsresultat som den studerande har utvecklat, själv eller i samarbete med andra. De vetenskapliga huvudresultaten ska uppfylla kvalitetskraven för publicering i internationellt erkända tidskrifter med refereesystem. Doktorandens bidrag till i uppsatsen/avhandlingen ingående texter som har flera författare ska kunna särskiljas.

Licentiatsuppsatsen och doktorsavhandlingen ska skrivas på engelska. De ska normalt utformas som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar, jämte en särskilt författad sammanfattning. En licentiatsuppsats ska innehålla stoff som räcker till minst två, och en doktorsavhandling minst fyra, normala artiklar som kan publiceras i internationellt erkända tidskrifter med referentgranskning.

Doktorsavhandlingen bygger normalt på licentiatsuppsatsen.

7. BEHÖRIGHETSVILLKOR OCH REKOMMENDERADE FÖRKUNSKAPER

KTHs allmänna behörighetsvillkor för antagning till utbildning på forskarnivå tillämpas.

Doktorander förväntas kunna läsa och skriva vetenskaplig engelska samt kunna tala engelska obehindrat. Förkunskaper i filosofi svarande mot minst 60 hp rekommenderas.

8. REGLER FÖR URVAL BLAND SÖKANDE

Antagning till studier på forskarnivå beslutas av skolchefen efter beredning av programrådet för forskarskolan i filosofi och tilltänkt huvudhandledare.

Urvalet syftar till att välja den av de sökande som har bäst förutsättningar att genomföra utbildningen på forskarnivå med gott resultat inom stipulerad tid. Vid urvalet bedöms därför bl a graden av mogenhet och förmåga till självständigt omdöme, kritisk analys och skriftlig vetenskaplig framställning som läggs till grund för antagningsbeslut och för urval bland sökande. Av stort intresse vid denna bedömning är tidigare studieresultat i kurser av fördjupningskaraktär i akademisk grundutbildning samt självständigt utförda vetenskapliga arbeten. Urval bland sökande till utbildning på forskarnivå görs av programrådet i samband med antagningen.

9. EXAMINATION

I kurser på forskarnivå ska ingå kunskapsprov, som kan vara skriftliga eller muntliga. Examinationen ska utformas så att examinator kan övertyga sig om att den studerande inhämtat hela kursinnehållet.